

מסורת הש"ס

(א) [נכס"א]: דברבכרי, וכן גי' ראש ור"ן, (ב) [נכס"ב] על זה תמלא בעירובין ה' ד"ה והאמר ר"ן, (ג) [לעיל מנ: וע"ש מוס' ד"ה קסבר], (ד) [משל' כח], (ה) [אוב' ו, (ו) [תהלים מב], (ז) [ירמיה ה ט], (ח) ישעיה י, (ט) שמות יא, (י) [נע"ע מוס' יבמות לו, ד"ה א"ן].

הנהגות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ונמצא לפזרון תחובה בגג כ"ה כרש"י שאלתם:

מוסף רש"י

בקטנין, מסורת מלכותי מנהג מרבוטני (ערובין ה.).

אלו טרפות פרק שלישי חולין

נג.

עין משפט
נר מצוה

קסח א מ"י פ"ה
מלכות שמיטה
ה' ה סג ע"ן סג
טו"ע י"ד סמ"ן ט סע"ף
ג:
קסב ב ג מ"י שם הלכה
ד טו"ע שם שם פ"ה
א:

קסד ד ה מ"י שם הל"ן
טו"ע שם שם פ"ה:
קסה ו מ"י שם טו"ע:
שם שם פ"ה:
קסז ז מ"י שם טו"ע:
שם שם פ"ה:
קע ח מ"י שם הל"א
טו"ע שם שם פ"ה:
קעא ט מ"י שם הל"ב
טו"ע שם שם פ"ה:
ג:

קעב י ב ל מ"י שם
הל"א טו"ע שם
סע"ט:

שיטה מקובצת

אן בדברבכרי מיניה
בגדולים ממנו ואפי' הכי
עוף הדיק הוא: (ב) רוב
אירות דורסין כלומר
אצ"ג דרוב אירות דורסין
ק"ס לן שכל הדורס:
ג לדרסה באחריו, ונ"ב
ג"א לדרסה אחרינא:
ז לספק דרסה דאוקמה
אחזקה:

רבינו גרשום

שאר עופות טמאין.
כלומר דרסה הגן חזיון
במתניתין שאר עופות
טמאין יש להן דרסה:
לאפוקי רגל דלא כלומר
של אחרי: אלא מדעת.
כלומר שדעתו לדרוס
אבל שלא מדעת אין
חשוב דרסה: קמ"ל בהדי
דשליף שזי ויהרא. כלומר
בהדי דשליף ידו מכהמה
ובהדי דשליף כבר (ככר)
ידו מתה: אוקי תורה
אחזקה. כלומר ואין
חוששין: ולא אמרן אלא
צפורין. כלומר שנמצא
צפורין בגבו של אחד
מהן ולא ידעי אי נתחבך
אי ארי דרס ונשפט
צפורנו דאין חוששין
לספק דרסה. אבל מקום
צפורנו כו' כלומר אם
נמצא מקום צפורין על
גבו דרדי חוששין: אלא
בלחה כלומר שהצפורין
לחה דאמרן אי דרסה
הוא והצפורין לחה לא
הוא מישתמט אלא דרדי
בכחול נתחבך: והוא
דקימין בדרא דסחיפיה.
כלומר דקימין בשורת
אצבעותיו: ספק על ספק
לא על. כלומר ספק על
זאב בין בהמות ספק

יש דרסה לחתול או לאו כו'. הרב ר' יצחק צ"מ מפרש דכל
הנך צעיות היו צממה וזמנין דפעם ראשונה היה עוסק בעופות
ושאלו אם יש דרסה לחתול והשיב לו רב אפילו לחולדה יש דרסה
ושזו היה עוסק באימרי רכרבי ושאלו אם יש דרסה לחולדה אם
לאו והשיב לו אפילו לחתול אין דרסה

ושזו היה עוסק בגדיים ועללים ושאלו
חולדה וחמול יש להם דרסה או לא
וא"ל לחמול יש דרסה ולא לחולדה
וכן היה מפרש ההיא עובדא דשבת פ'
תולין (דף קלח. ושם ד"ה בעל) גבי כילה
מהו אמר לו אף מטה אסורה מטה
מהו א"ל אף כילה מותרת כילה ומטה
מהו א"ל כילה אסורה ומטה מותרת
ולא קשיא כו' ועוד י"ל דכל הנך הוו
צפעס אחת צמחלה שאלו יש דרסה
לחמול או לאו א"ל אחת שאלו כוסם
יש דבר שאף לחולדה יש דרסה והדר
צעי מיניה אם לחולדה יש דרסה ככל
מקום וא"ל אף לחמול פעמים שאין
דרסה והדר צעי מיניה כיון דזה
זה פעמים יש דרסה ופעמים שאין
דרסה שום הן או לאו אמר לו יש
דבר לחמול יש דרסה ולחולדה אין
דרסה וכענין זה יש לפרש ההיא
דשבת: שאר עופות טמאים
יש להן דרסה או אין להן דרסה.
הך דרסה היינו דשדי זיהריה
כי שליף ואין זה כי ההיא דלקמן
(עג). דכל עוף הדורס טמא דהוי
מסימני טומאה ולא נמצא ליה הכא
אלא בעופות טמאין אבל פשיטא דאין
דרסה לטהורים: ובא מעשה
לפני חכמים ואמריו יש דרסה.
וא"ת ולישני ליה דהכא רחל קטנה
היתה ורז כהנא אימרי באימרי רכרבי
וי"ל דא"כ מאי איכא דנקט רז כהנא
שעל אפילו חמול נמי:

ובא מעשה לפני חכמים ואמריו אין
דרסה. וא"ת ולישני ליה
דהכא רחל גדולה היתה וכן משמע
מדלא נקט טלה וי"ל דא"כ לא הוה
רז דימי משמענו שום חדש צהלי
מעשה דאפילו לחמול אין דרסה
רכרבי: קא משמע דן דהדי
דשליף שדי ויהריה. יש טעמין
להתיר לשחוט כשהנך שוכב ע"ג
העוף ולא הסיך רגליו עדיין דאכתי
לא שליף ולא שדי ציה זיהריה ואסור
לעשות כן דכשהנך רודף אחר העוף
ולוכדו מכהו כמה פעמים צרגליו
ודרסין שליף כמה זמנין: ר"ב אריות
דורסים. וא"ת אפילו אם תמלא לומר
לצפורין זה מחמת חיובך אחא מ"מ
אפילו צשאר שוריים שאין צהס לפזרון
היה לנו לחוש כיון דרזו אריות שזין
השוריים דורסין וצסמון נמי דקאמר
אזי"י אלל מקום לפזרון חיישין למה
לי מקום לפזרון כלל ואומר ר"ת דהכי
פירושו רזו אריות דורסין כלומר
ראויין לדרוס שזן צריאס ודורסים
ומעוטין חולין ואין דורסים ורזו
אריות הדורסים שזס צריאס אין

אף לחולדה. שהיא קטנה הימנו יש דרסה וכ"ש לחמול: אף
לחמול. שהוא גדול אין דרסה וכ"ש לחולדה. ולקמיה מתרנין לה:
באימרי רכרבי. צהמה דקה ס"ל אין דרסה לחמול כדאמר רב
לעיל (דף נב): צהמה מן הזאב ולמעלה: צגדיס ועללים. דקיס

מאל: שאר עופות טמאים. מוח מן
הגס והנך: והא אן סג ודרוסס
הנך צעוף הדק. מכלל דשאר עופות
אפילו צעוף הדק לא: דברבכרי
מיניה. א"אפ"ה עוף הדק הוא:
ציה היני. שם מקום: ציד. שהכהו
צידו: רגל. אחרונה: אלל שן לא.
לחין ארס היתה צשייה: שלא
מדעת. דכיון דשלא מדעת נפל כגון
מן הגג על הצהמה אע"פ שנתקעה
לפרנו צגצה אין משליך צה ארס:
לאחר מיסא. קס"ד שמת הארי
ואחר כך נפל על הצהמה: דדריס.
מחיים ולא הספיק לשלוף לפרנו
ממנה עד שפסקו את ידו ומיתה
דקאמר מיתה האבר שנתחך:
דשליף. כשחולץ ומולא לפרנו מגצה:
ונמצא לפזרון. (א) תלושה צגג: רז
אריות דורסין. כלומר א"אע"פ
שרזו אריות דורסין וקיס לן שכל
הדורס אין לך אחד צהן שששט
לפרנו: נסחך. השור וצפורין זו
ככולל היתה: רז לטעמיה. לקמן:
מקום לפזרון. שלא נשטט ולא נמצא
שם לפזרון אלא מקומה ומכחה
ניכרת צשור: אה. שהיה צה דס:
עצירה דששטמטא. ושמה דרס:
צדא דסחיפיה. שעומדות צגג
השור כסדר שהן סדורות ציד הארי:
אימר כלל. והא אמרינן אין
דרסה לכלל דאין לו ארס: על
ארי צינייהו ויש צס: שלמה שוי.
עשה שלום עמהם כדרך כמה חיות
שנעשות מצרות וגלות עם צני אדם
וצהמות ואין מוסיקין: נה רישיה.
צהני ולא חיישין לדרסה צאחרייה:
מעווא. נוהס: מקרקרין. גועות.
לשון צעקת ארי לחוד ולשון צעקת
כל צהמה לחוד כמו צלשון עצרת
נוהס לאריי וגועה לצוריס) וערוג לאילן
ואלל לטוס) וצפורין לעופות) וחקר לכלצט):

ארי שנכנס לבין השוורים ונמצא צפורין בגבו של אחד מהן אין חוששין שמה
ארי דרסו מאי טעמא רוב אריות דורסין ומיעוטן אין דורסין וכל הדורס אין
צפרנו נשמטת וזאת הואיל וצפורין יושבת לו בגבו אימר בכוחל נתחבך אדרבה
רוב שוורים מתחבכין ומיעוטן אין מתחבכין וכל המתחבך אין צפורין יושבת לו
בגבו וזה הואיל וצפורין יושבת לו בגבו אימר ארי דרסו איכא למימר הכי ואיכא
למימר הכי אוקי מילתא אחזקיה הו"ל ספק דרסה ורב לטעמיה דאמר א"אין
חוששין לספק דרסה אמר אביי לא אמרן אלא צפורין אבל מקום צפורין חוששין
וצפורין נמי לא אמרן אלא לחה אבל יבשה עברה דמשתמטא ולחה נמי לא אמרן
אלא חדא אבל תרתי ותלת חיישין והוא דקימא בדרא דסחיפיה איתמר רב
אמר אין חוששין לספק דרסה ושמואל אמר חוששין לספק דרסה דכולי עלמא
ספק על ספק לא על אימא לא על ספק כלבא ספק שונרא אימא כלבא
על שתיק ואיתוב בינייהו אימר שלמא שוי יקטע רישיה דחד מינייהו נח
מריחיה יאיהו קא מעוואי ואינהו קמקרקרן בעותי קא מבעתי
אהרדי

לפזרון נשמטת מהן חו הואיל וצפורין יושבת לו על גבו מסתמא האי ארי חולה הוא ולא מחמת דרסה צא לפזרון זה לכלל אלא בכוחל
נתחבך והיה הארי שוכב אלל הכוחל ומחמת שנתחבך השור צכותל וצרגלו של ארי נשטטה ממנו הצפורין וישבה לו על גבו ופריך אדרבה אע"ג
דרז שוריים מתחבכין מ"מ רז שוריים אין מתחבכין צמקום שרגל ארי מונחת שם שחשך לו לפזרון על גבו ויש לתלות הצפורין צדריסת הארי
ואע"ג דרזו צבריאס הדורסים אין לפזרון נשמטת ומסיק דאיכא למימר הכי והכי ורז לטעמיה דלא חיישין לספק דרסה יז דאוקמין

לחזקה קמיתא צחוקת שלא נדרס:
כל הדורס אין הצפורין נשמטת. האי כל לאו דוקא וכן כל המתחבך צסמון אלל כלומר רזו הדורסין רזו המתחבך י:
צרקפא